

ΚΚΚ - ΑΚΕΛ: προγραμματικά συνέδρια/προτάσεις - ΜΕΡΟΣ Ι (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Μάρτη του 2015 στην ηλεκτρονική σελίδα της [Αγκάρας](#).

Περιεχόμενο

12 Μάρτη, 2015

ΚΚΚ - ΑΚΕΛ: προγραμματικά συνέδρια/προτάσεις - ΜΕΡΟΣ Ι

Πρόλογος

Το παρόν άρθρο έχει ως θέμα την αναλυτική παρουσίαση του τελευταίου Προγραμματικού Συνεδρίου του ΑΚΕΛ που έγινε στις 15-16 Φεβρουαρίου του 2014 και τις αποφάσεις του πρώτου Συνεδρίου του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου (ΚΚΚ) στις 15 Αυγούστου του 1926. Η ανάλυση έχει την πρόθεση αλλά και την στόχευση ν' αναδείξει την ταξικότητα των αποφάσεων των δύο Συνεδρίων λαμβάνοντας τις ιστορικές προϋποθέσεις και πραγματικότητες της εκάστοτε εποχής. Η αποφασιστική πολιτική που λαμβάνουν τ' αντίστοιχα κόμματα ΑΚΕΛ και ΚΚΚ από τα Συνέδρια αποφάσεών τους καταδεικνύουν τον βαθμό της συνέπειας των μαρξιστικών / λενινιστικών αρχών και του κομμουνιστικού αιτήματος σε σχέση πάντα με τα ιστορικά δεδομένα της εποχής.

Το ιστορικό και πολιτικό ενδιαφέρον που προκύπτει από την συγκεκριμένη ανάλυση έχει δύο άξονες. Ο πρώτος άξονας έχει την συμπερασματική λειτουργία ως προς την πολιτική φυσιογνωμία του ΑΚΕΛ σε σχέση με το θεωρητικό του υπόβαθρο που είναι ο κομμουνισμός (Μαρξισμός-Λενινισμός). Ο δεύτερος άξονας έχει μια κριτική λειτουργία ως προς την πρακτική του κόμματος (ΑΚΕΛ) να αποδεσμεύεται από τους ταξικούς αγώνες συγκριτικά με το ΚΚΚ και τις διαφορετικές ιστορικές πραγματικότητες της κάθε εποχής.

Προγραμματικό Συνέδριο του ΑΚΕΛ 2014

Στις 15-16 Φεβρουαρίου του 2014 στην Λευκωσία διεξάχθηκε το Προγραμματικό Συνέδριο του ΑΚΕΛ. Μέσα από αυτό το συνέδριο έχουν συνταχθεί οι Θέσεις της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ.

Αρκετές από τις θέσεις του Συνεδρίου χαρακτηρίζονται από σαφήνεια αλλά κάποιες άλλες από ασάφεια και παραλήψεις, οι οποίες αφήνουν κενά ως προς τις πολιτικές θέσεις και τις στρατηγικές αυτών. Η ασάφεια και η έλλειψη πολιτικού περιεχομένου των θέσεων έγκειται στον παρών πολιτικό χαρακτήρα του ΑΚΕΛ ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί με βάση την πρακτική του πολιτική ως κυρίαρχα σοσιαλδημοκρατικός με πρωταρχικό τρόπο μέτρησης κοινωνικής του αποδοχής τις αστικές εκλογές, χωρίς να έχει όμως αποκοπεί πλήρως από το μαρξιστικό παρελθόν και την ταξική πάλη.

Αν και το ΑΚΕΛ προσδιορίζεται θεωρητικά και ιστορικά ως κομμουνιστικό κόμμα εκ των πραγμάτων δεν συνάδει, με βάση τις σημερινές πολιτικές του θέσεις και πρακτικές. Ένας τέτοιος πολιτικός προσδιορισμός είναι πρακτικά αδύνατος ακόμα και αν λάβουμε υπόψη την αυτονομία του κάθε κομμουνιστικού κόμματος στην χώρα που δρα για να εφαρμόσει πολιτικές που συνάδουν με τις τοπικές ιδιομορφίες. Είναι αναμφισβήτητο ότι εντός του κομματικού ιστού υπάρχουν κομμουνιστικά στοιχεία, και η κομμουνιστική παράδοση έχει ακόμα βάρος στο κόμμα, τα οποία συγκρούονται με την επίσημη πολιτική γραμμή η οποία όμως επηρεάζει τον πολιτικό άξονα λήψης αποφάσεων του κόμματος με αποτέλεσμα την δημιουργία μιας αναπτυσσόμενης σοσιαλδημοκρατικής δομής.

Είναι άλλωστε πολλές οι περιπτώσεις στις οποίες το κόμμα έχει πιεσθεί είτε από άτομα εντός είτε εκτός στην ονομαστική καταδίκη του Μαρξισμού και την προσπάθεια συγκρότησης του ως ευρωπαϊκό σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, πιέσεις που για την ώρα δεν έχουν καρποφορήσει παρά τα προβλήματα του τόσο στο εσωτερικό αλλά και από εξωγενείς παράγοντες. Η κυρίαρχη σοσιαλδημοκρατική πλευρά της πολιτικής του ΑΚΕΛ συγκροτεί αναμφισβήτητα μια πολιτική παράταξη διαχειριστικού προγράμματος του καπιταλιστικού μοντέλου χωρίς να προετοιμάζει προοπτικές ανατροπής, και που πιθανόν να επιθυμεί την ελαχιστοποίηση των κομμουνιστικών στοιχείων.

Η ιστορία και οι καταβολές του ΑΚΕΛ κρύβουν αναμφισβήτητα το γενετικό του υλικό και μπορούν να προσδιορίσουν όχι μόνο τον ιστορικό του ρόλο ως το ιστορικότερο και μακροβιότερο κόμμα του νησιού, αλλά και τους λόγους που αποτέλεσαν μέχρι στιγμής εμπόδιο για το συγκεκριμένο κόμμα να αλλάξει ριζικά στην βάση συγκρότησης του. Στη συνέχεια θα γίνουν διακριτές οι παραλήψεις, οι ασάφειες και τα πολιτικά κενά περιεχομένου των θέσεων του Προγραμματικού Συνεδρίου του ΑΚΕΛ με στόχο να γίνει κατανοητό το πλαίσιο των θέσεων όσο και το περιεχόμενό τους.

Το ΚΚΚ ξεκινώντας από τον αέρα ελευθερίας και ενθουσιασμού του ωστικού κύματος της Οκτωβριανής επανάστασης των Μπολσεβίκων το 1917, συγκροτήθηκε μετά την πρακτική νίκη του θεωρητικού υπόβαθρου του Μαρξισμού-Λενινισμού και όχι πριν, σε αντίθεση με άλλα κομμουνιστικά κόμματα που ήταν είτε διάσπαση είτε εξέλιξη σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων. Ίσως αυτό να είναι και ένα κλειδί κατανόησης της αρχικής ριζοσπαστικότητας και ανυποχώρητης ταξικής πολιτικής που κέρδισε στους κόλπους του κόμματος σε αντίθεση με τις πιο μετριοπαθείς σοσιαλδημοκρατικές απόψεις.

Α' Συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου 1926 (ΚΚΚ) - Αδυναμίες και παραλήψεις

Οι αποφάσεις του Α' συνεδρίου του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου (ΚΚΚ) στις 15 Αυγούστου 1926 αρχίζουν με καταγραφή 5 διαπιστωμένων αδυναμιών του κόμματος. Δύο από αυτές και οι πιο ουσιαστικές έγκεινται στο ότι: "κακώς - το - Κόμμα εχρωμάτισε τις οργανώσεις αυτές κατά την ίδρυση τους, τις παρουσίασε ως παράρτημα του Κ.Κ. και επέφερε την άμεσο αντίδραση της κυβέρνησης και των κεφαλαιούχων στην οργάνωση των εργατών και αγροτών". Η καταγεγραμμένη θέση της αδυναμίας του κόμματος καταδεικνύει την πολιτική ωριμότητα ενός Κομμουνιστικού Κόμματος ως προς την κομματική του στρατηγική. Αρχικά αναγνωρίζει χωρίς πολιτικό δισταγμό ότι ο κομματικός χρωματισμός των νεοϊδρυθέντων οργανώσεων κάτω από το ΚΚΚ ήταν ένα κομματικό στρατηγικό σφάλμα που έπρεπε να αναθεωρηθεί κατ' επείγοντως.

Κατά δεύτερον, η πολιτική διαπίστωση ότι η "Κ.Ε. έδειξε αδυναμία γενικά στη δράση και προπαγάνδα του Κόμματος", καταδεικνύει επίσης την πολιτική και δη προλεταριοποιημένη γραμμή του Κομμουνιστικού Κόμματος να εργαστεί ακόμα πιο σκληρά ως προς την προώθηση των κομμουνιστικών ιδεών και επαναστατικών δράσεων και όχι να διαμορφώνεται βάσει της αστικής πραγματικότητας.

Η αποδοχή του κόσμου μετρούσε στο ΚΚΚ με όρους εργατικής και αγροτικής δικαιοσύνης, αφού ήταν κατανοητό πως αριθμητικά, για την ώρα τουλάχιστον δεν ήταν δυνατό να αναμετρηθεί το νεαρό Κομμουνιστικό κίνημα με τις παθογένειες και τις καθολικές εθνικιστικές, αστικές και αποικιοκρατικές ιδέες που ήταν κατοχυρωμένες στις συνειδήσεις μέσω και από τους θεσμούς των αποικιοκρατών αλλά και της Εκκλησίας. Έτσι, η επίθεση στον εκκλησιαστικό θεσμό για το ΚΚΚ είχε διττό χαρακτήρα και μήνυμα, ενάντια και στον θεσμό πολιτικής και οικονομικής εξουσίας αλλά και στον ιδεολογικό μανδύα που επένδυε για ενίσχυση και περαιτέρω αύξηση επιρροής μέσα στην κοινωνία καθολικά.

Μερικές από τις θέσεις του ΚΚΚ

Εκκλησία και ΚΚΚ

Η απόφαση του ΚΚΚ επί του εκκλησιαστικού ζητήματος την δεκαετία του 1920 για τα Κυπριακά δεδομένα ήταν κάθε άλλο όχι μόνο ριζοσπαστική αλλά άκρως μαρξιστικά ριζοσπαστική. Η εκκλησιαστική κατάσταση είχε τον χαρακτήρα ενός είδους διαχείρισης μιας κολοσσιαίας εκκλησιαστικής περιουσίας που σαν θεσμός εξουσίας είχε ένα πολύ οπισθοδρομικό και πρωτόγονο χαρακτήρα. Επίσης, “τα εισοδήματά της σπαταλώνται ασκόπως για τη διατήρηση πολυτελούς κλήρου ή αποταμιεύεται εις ιερά άμφια και εικόνες, τη στιγμή που η χώρα έχει απόλυτον ανάγκη κεφαλαίων για να υπερνικήσει την οικονομική κρίση”.

Το Κ.Κ.Κ. με άλλα λόγια, μέσα σε μια ιστορική στιγμή οικονομικής κρίσης και μιας εκκλησιαστικής εκμεταλλευτικής οικονομικής διαχείρισης με όλη την πολιτικοοικονομική ισχύ που κατείχε, αποφασίζει να “αγωνισθεί για την ίδρυση ειδικής τραπέζης για τη διαχείριση της εκκλησιαστικής περιουσίας”.

Το γυναικείο ζήτημα, η νεολαία και η ταξική συνείδηση (ΚΚΚ)

Το οργανωτικό ζήτημα του ΚΚΚ κατά το πρώτο του προγραμματικό συνέδριο έθετε τις βάσεις της ύπαρξης “ενός καλά οργανωμένου και πειθαρχικού κόμματος”, αφού ήταν ο μοναδικός και απαραίτητος όρος “για την επιτυχία του όλου αγώνα του κόμματος. (...) Γι’ αυτό το σκοπό είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθεί ο τύπος του κόμματος, να γίνουν ειδικά μαθήματα, να διανεμηθεί σχετική φιλολογία κ.τ.λ.”. Το ΚΚΚ είχε κατανόηση της σημαντικότητας της μαρξιστικής προπαγάνδας με μια εκπαιδευτική μέθοδο ούτως ώστε να ενδυναμωθεί η ταξική συνείδηση στην κοινωνία. Απαραίτητοι λοιπόν πυρήνες ήταν “μια ενιαία οργάνωση κομμουνιστικής νεολαίας” (με αιτήματα όπως: “τη καλλιτέρευση της θέσης των νέων εργατών και μαθητών π.χ. την απαγόρευση της εργασίας σε παιδιά κάτω των 14 χρονών, την εξάωρο εργασία από 14 - 18 χρονών, την ελάττωση των διδασκτρων στα σχολεία και την δωρεάν εγγραφή των φτωχών μαθητών κλπ.”) αλλά και “να αγωνισθεί για τα διάφορα αιτήματα των γυναικών”. Αιτήματα δηλαδή όπως: “την ισότητα του άνδρα και της γυναίκας στη σύναψη γάμου, για τη παροχή προστασίας στη μητρότητα (ίδρυση μαιευτικών κλινικών και βρεφοκομείων), για την παροχή ιδίου μεροκάματου στη γυναίκα και τον άνδρα εφ’ όσον εκτελούν την ίδια δουλειά κ.τ.λ.”.

Το ΚΚΚ αναγνώριζε ότι “δεν είναι δυνατόν να επιτύχει τους τελικούς σκοπούς του” - μιας δηλαδή σοσιαλιστικής κοινωνίας - χωρίς την πολιτική και κοινωνική συλλογική χειραφέτηση των γυναικών. Επίσης, ένα ακόμα πιο σημαντικό στοιχείο ως Κομμουνιστικό Κόμμα συνειδητοποιούσε ότι αν δεν είχε το χειραφετητικό αυτό συλλογικό επαναστατικό πολιτικό αίτημα δεν θα μπορούσε, κατά το ίδιο το ΚΚΚ, “να ονομάζεται αληθινό κομμουνιστικό κόμμα”, αίτημα το οποίο διαπερνούσε κεντρικά από την ιδεολογική αλλά και οικονομική ραχοκοκκαλιά του συστήματος εξουσίας της εποχής.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Αγκάρρα \(Ομάδα\), Ηλεκτρονικά](#)

[Άρθρα, Δεκαετία 2010-2019, 2015, Απροσδιόριστη Τοποθεσία, ΑΚΕΛ, ΚΚΕ](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:agkarra:kkeakel1>

Last update: **2025/07/15 13:46**

